

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Consulti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

CAPITVLVM VI.

Consulti.

PARAPHRASIS.

Procurator ad impetrandum rescriptum constitutus erat ab aliqua Communitate, cuius maiores seu senatores iurati, per quos Communitas illa regebatur, excommunicati erant, eo tempore, quo procuratoris officium iniunctum fuit; quæritur, vtrum Procurator per exceptionem repelli possit, tanquam constitutus ab excommunicatis. Respondet Gregorius IX. Non esse repellendum; exceptis tribus casibus: I. Nisi excommunicati in literis procurationis expressi fuerint. II. Nisi aliàs eorundem excommunicatorum auctoritate Procuratoris institutio facta sit. III. Nisi Communitas sciens illos esse excommunicatos, vnà cum ipsi Procuratorem constituerint.

SUMMARIVM.

1. *Excommunicatus vti per seipsum rescriptum papale impetrare non potest, neque in iudicio agere; ita neque prestare ea potest per procuratorem.*
2. *Pralato v.g. Episcopo in excommunicatione lapsò, eo tempore suspensum est officium procuratoris, perinde ac Vicarij generalis.*
3. *Actus gestus ab Vniuersitate seu auctoritate illius non ideo vitiantur, quòd aliqui inter eos (licet Praefecti vrbis, Consulesque sint) inhabiles existant, videl. excommunicati, nisi hi in procuratorio sint expressi, vel eorum auctoritate actus reuera geratur, vel ad eum gerendum scienter sint admissi.*

NOTANDVM I. Sicut excommunicatus per seipsum rescriptum Papale impetrare non potest, c. 1. de rescript. Sed neque in iudicio agere, vti habetur in c. discernimus, de sent. excommun. Ita neque prestare ea per procuratorem.

GGGGG } Corol-

NOTANDVM II. Procurator etiam ad futuras seu nondum exortam litem constitui potest; iuxta l. 3. ff. eod. Quare annotauit Durandus tit. de Procuratoribus, §. 3. n. 9. verſ. *Sed quid si procuratorium*; Si procurator generatim ad iudicia constitutus sit, extendendum esse procuratorium etiam ad lites futuras. Quia propositio indefinita in materia non odiosa accipitur pro vniuersali, arg. c. quia circa, 2. de priuileg. Et sic non obstat c. vlt. de rescriptis; Quia vt ibi dixi, rescripta ad lites, tanquam odiosa, strictam interpretationem habere debent.

NOTANDVM III. Qui post vnum procuratorem datum, alium constituit, priorem tacite reuocare censetur, l. si quis, 3. §. Iulianus, iun. Gl. ver. videri, ff. eod. & videri debent, quæ dixi in c. volentes, de offic. Legati. Excipe: Nisi vnus sit procurator generalis, alter specialis, seu in certa causa. Nam in hoc casu specialis commissio non derogat generali; sed ordinem præscribit, vt prior admittatur specialis, & in eius defectu generalis, secundum doctrinam Bald. in l. 2. n. 7. verſ. de vno quæro, C. si fiscus, vel priuatus, ex l. quoniam, C. de conueniendis fisci debitoribus, lib. 1. o. Nota hic obiter Si duo sint tutores, aut duo executores testamenti, vnus ab altero debitum exigere potest, licet simpliciter, & non in solidum (id est, vt vnus etiam seorsim sine altero) constituti sint. Cuius ratio est: Quia his casibus dominus ipse exigere non potest: Ergo propter necessitatē fallit hic regula, quòd vnus sine altero agere nil possit. Abb. hinc. n. 8.

NOTANDVM IV. Procurator datus ad litem, contra latam sententiã appellare potest, & plerumque debet: Imò & appellationem, vigore prioris mandati procuratorij, prosequi non prohibetur: non tamen ad id obligatur; dummodò domino maturè denuntiet, vt ipse prosequi possit, l. inuitus, 17. iun. Gl. C. de procur. Excipe cum Abb. hinc. 13. Nisi sit procurator generalis, seu datus ad omnes causas, tunc appellationem prosequi obligatus est; cum & causa appellationis iudicialis sit,

2 Corollarium: Si Prælati, v. g. Episcopus, in excommunicationem lapsus sit, eo tempore suspensum est officium procuratoris, perinde vt Vicarij generalis, iuxta c. 1. de offic. Vicarij, in 6. Et ita docet Gl. fin. in Clem. vlt. de Procurator. Vide quæ dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 2. c. 2. n. 14.

3 NOTANDVM I. Actus gestus ab Vniuersitate, seu auctoritate Vniuersitatis, non ideo vitiat, quod aliqui inter eos (tamen si maiores sint, seu Officiales prædentes, videl. Præfecti Vrbs, Consules) inhabiles existant, videl. excommunicati. Ratio est: Quia cum inhabiles illi priuati sint, ius totum Vniuersitatis penes alios non priuatos residet, tamen vnicus tantum esset, arg. c. 2. de postul. Prælatorum, & l. sicut, 7. Quod cuiuscunque Vniuersitatis, vbi & ratio assignatur; Quia quæ geruntur ab Vniuersitate, non geruntur à singulis: ergo tamen si aliqui decedant, aut priuati sint, ius totum Vniuersitatis in vnico conseruari potest. Alia verò ratio est, si quid agatur à pluribus, vt singuli sunt, v. g. si plures Iudices delegati simul sententiam dicant, & vnus eorum excommunicatus sit, sententia irrita est, arg. gum. c. cum super, 23. de offic. delegati, & l. Pedius, 7. §. Vnde, ff. de receptis arbitris, & tradit hic Abb. n. 4.

Excipiendum est primò: Nisi inhabiles, v. g. excommunicati in constitutione actus exprimentur: v. g. Nos Consul, Camerarius, Senatores & tota Communitas decernimus, constituimus, &c. tum videtur actus irritus, si Consul, v. g. aut Camerarius excommunicatus sit, esto alij habiles illius inhabilitatem ignorent. Ita colligitur ex hoc c. & tradit Gl. ver. expressi, Imola n. 9. Abb. n. 7. Quia actus talis, videl. decretum, aut procuratoris constitutio fit auctoritate consulis, & Camerarij: Fit enim auctoritate Collegij seu Vniuersitatis, quatenus eius pars, & quidem primaria est etiam Consul, aut Camerarius.

Corollarium. Si Decanus, aut senior excommunicatus electionem Capitularem hoc modo formet, *Ego, & omnes mihi consen-*

rientes eligo Titium, talis electio impugnari potest, tanquam facta ab excommunicato. Quia reuera hæc electio facta fuit à Capitulo, quatenus etiam Decanum comprehendit, vt ex forma apparet. Neque refert, quod alij Capitulares habiles etiam sine Decano electionem promulgare; aut alij Senatores sine Camerario v. g. decretum constituere potuissent. Tamen enim potuissent, tamen noluerunt, seu non fecerunt: Ergo dicere hoc casu licet, sicut in cit. c. cum super. Quod potuerunt, id noluerunt; quod autem voluerunt, id non potuerunt.

Alia verò ratio est, si alij quidam in serutino Decano consenserant, qui excommunicati erant: eorum inhabilitas non officit electioni: cum per particulam, & *alij mihi consentientes*, non censeantur comprehendi inhabiles & priuati, sed habiles tantum. Idemque similiter dicendum, si aliqui ex senatoribus, nominatim non expressi in decreto, excommunicati, aliterque inhabiles existant.

Excipiendum secundo: Si actus reuera geratur auctoritate excommunicati, tamen persona eius non exprimat: Vt si decretum communis valere non possit sine assensu Consulis, aut subscriptione Camerarij; quippe cum re ipsa ab eorum auctoritate procedat. Ita colligitur ex hoc c. & docet Gl. ver. expressi.

Excipiendum tertio: Si habiles scienter admiserunt inhabiles ad actum, v. g. ad procuratoris constitutionem Prælati, electionem peragenda, decretum faciendum, Etenim hoc casu censentur velle actum peragere vnà cum inhabilibus. Nisi contrarium protestentur expressè, si inhabiles comòdè repellere non possint. Nisi malis disgere, id decretum esse in pœnam seu odium admittentium inhabilem; ideoque actum hoc casu validum esse, donec rescindatur, vt docet in qq. de elect.

q. 26.

**

CAP.